

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Бизнис и економија (2012/2013)**

Факултет Бизнис и економија

Циклус на студии Прв циклус (Додипломски)

ЕКТС 180

Титула Дипломиран во бизнис и економија / Насока: Менаџмент и Маркетинг / Финансии и сметководство / Економија

Архивски број на акредитација [180] 03-136/3

Датум на акредитација 20.06.2012

Опис на програмата

Структурата на тригодишната програма содржи студии кои по природа се динамични, интегративни и интерактивни. Програмата е дизајнирана да понуди интегративен пристап на теми од областа на бизнисот и економијата, имплементирајќи го овој концепт преку наставната програма. Предметите кои се застапени во оваа програма претставуваат перспективи кои се базираат врз теорија која тесно е поврзана со практичната примена во светот на економијата и бизнисот. Главни цели се:

- Да се подготват студентите за позицијата на лидери во профитабилни и во непрофитабилни организации во земјава и насекаде низ светот.
- Да се подготват студентите за градење кариера во областа на бизнис-администрацијата, но и во приватниот и во невладиниот сектор.
- Да се овозможи стекнување истражувачки способности и искуство за менаџментот, маркетингот и за финансиите во јавните, во приватните и во непрофитабилните организации.
- Да се развива концептот на критичко размислување на студентите.
- Да се овозможи студентите активно да се вклучат во предавањата и да вршат независно истражување во сите области на бизнис-администрацијата.
- Да се овозможи развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за вработување.

Програмата за додипломски студии им нуди на студентите солидно разбирање и знаење од областа на бизнисот и економијата, а истовремено ориентирајќи ги во одредени области, кои ќе бидат специјализирани во последната година на студиите. За време на тригодишната студиска програма на студентите им се дадени можности за практична работа (internship), со што ќе се оспособуваат да ги применат своите стекнати знаења и вештини во областа на бизнисот и економијата.

Наставната програма претставува балансирана комбинација на основно знаење и специфични професионални вештини. Првата година е значајна за студентите, бидејќи спојува цел спектар на интердисциплинарни предмети. Ова ќе биде од значителна корист за нивната професионална оформеност.

Кариера

Финансии и сметководство

Финансиите се фокусираат во сите аспекти на управување со парите, како што се инвестициите, собирањата, исплатите, позајмувањето и собирање на финансиски средства. Овие поединци подготвуваат финансиски извештаи кои се потребни за спроведување на операции и задоволување на даночните и регулаторните барања. Дипломираните студенти, исто така, го надгледуваат протоколот на пари и инвестиции и изготвуваат информации за да се процени сегашноста и иднината на финансиската состојба на организацијата. Постојат многу различни работни места достапни за дипломираните студенти по финансии. Речиси секој тип на бизнис има потреба за некој со специјализирани финансиски знаења. Дипломираните можат да изберат да работат за одредена компанија, како што е корпорација или банка, или да изберат да отвори сопствен бизнис, како што е консултантска фирма или агенција за финансиско планирање.

Некои од најистакнатите занимања кои нашите дипломирани студенти ги извршуваат се: сметководство, банкарството, осигурувањето, ревизија, анализа на буџетот, финансиско планирање, финансиска економија, истражување на пазарот, бизнис аналитичар, посредување по осигурување, посредување на хартии од вредност,

Менаџмент и маркетинг

Студиите по менаџмент гледаат во теоријата и практиката на управување, земајќи ги во предвид области како што се бизнис и економија, човечки ресурси, оперативски и информациските системи, како и допирање на теми како што се етиката и управување во национален и меѓународен контекст. Степенот обично се обработува заедно со други предмети за да им даде на студентите увид во техниките и теориите на менаџментот во различни индустрии или професии, како што се меѓународниот бизнис, маркетинг, патување и угостителство, јазици, науката, инженерството и технологијата. Дипломираните по Менаџмент работат во опсег на професии, вклучувајќи маркетинг, продажба, финансии и малопродажба.

Дипломата по маркетингот е многу важна бидејќи маркетингот е дел од секој вид на бизнис и организација. Студентите по маркетинг имаат многу опции во односите со јавноста или рекламирање, тие може да станат бренд менаџер, да вршаат истражување на пазарот, или дури и одат во меѓународните маркетинг, ако склонети. Овие студенти може да станат успешни во продажбените позиции, и како што растат вештини, платата ќе расте експоненцијално.

Економија

Дипломираните по економија имаат одлични отворени можности за кариера во цела низа на сектори на вработување. Некои ќе изберат да продолжат со кариерата како економист, но многу други ќе влезат други во улоги во организациите во приватниот и јавниот сектор. Специјалистите по економија се успешни во широк спектар на професии. Иако некои улоги во бизнисите се заеднички, специјалистите по економија се успешни во право, медицина, власта, не-профитабилните и меѓународните односи, како и во академските улоги.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Поседува знаење и разбирање за деловното окружување, деловните субјекти и нивните операции во контекст на стратешки менаџмент, проектен менаџмент, управување со човечки ресурси, менаџмент на вкупен квалитет и инвестициски менаџмент.
- Поседува знаење за деловно планирање и за менаџмент на малите бизниси.
- Ги разбира финансиските принципи и концепти поврзани со сметководството, финансиските извештаи, финансискиот менаџмент и финансиските пазари и институции.
- Поседува знаење за правење анализа на однесувањето на потрошувачите, за правење истражувања на пазарот и за користење методологии за дизајн и за развој на производот.
- Ја разбира суштината на деловната етика и социјалната одговорност, деловното право, економските феномени на макрониво и микрониво, функционирањето на меѓународниот бизнис и локалниот и регионалниот економски развој.

Примена на знаењето и разбирањето

- Поседува способност да го аплицира стекнатото знаење во окружувањето на приватниот и јавниот сектор.
- Поседува знаење да започне и да развие сопствен бизнис.
- Поседува способност да асистира во правење успешни маркетинг, финансиски и општи менаџерски планови и стратегии.

Способност за проценка

- Помага во евалвација на конкретни проблеми поврзани со менаџментот, кои се однесуваат на планирање, менаџмент на процеси, на контрола и стратегиски менаџмент.
- Носи деловни одлуки на ниско ниво на менаџмент.
- Поседува способност да ја анализира конкуренцијата на пазарот.

Комуникациски вештини

- Прави презентации на нови идеи, производи и услуги.
- Ги интерпретира деловните податоци и економските индикатори.
- Ги интерпретира истражувањата, извршните извештаи, резимеата и студиите за изводливост поврзани со деловното работење и деловното окружување.
- Презентира резултати од различни студии, пренесува деловни планови на работни групи и стејкхолдери.

Вештини на учење

- Умее да бара и да детектира извори на учење.
- Умее да прави индивидуално и тимско учење.
- Поседува способност да прави деловни анализи и да користи научна литература и преглед од други автори.

Листа на предмети

Семестар 1

- [6.0 ЕКТС] **Принципи на маркетинг**
- [6.0 ЕКТС] **Принципи на менаџмент**
- [6.0 ЕКТС] **Вовед во економија и бизнис**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет 1**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет по англиски јазик 1**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет по албански/македонски јазик 1**

Семестар 2

- [6.0 ЕКТС] **Микроекономија**
- [6.0 ЕКТС] **Деловна математика**
- [6.0 ЕКТС] **Принципи на сметководство**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет 2**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет по англиски јазик 2**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет по албански/македонски јазик 2**

Семестар 3

- [6.0 ECTS] **Макроекономија**
- [6.0 ECTS] **Бизнис-калкулус**
- [6.0 ECTS] **Статистика**
- [6.0 ECTS] **Слободен изборен предмет 3**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет по англиски јазик за специфични цели 1**

Семестар 4

- [6.0 ECTS] **Оперативен менаџмент**
- [6.0 ECTS] **Маркетинг менаџмент**
- [6.0 ECTS] **Финансиско сметководство**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет по Англиски јазик за специфични цели 2**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 4**

Семестар 5

Concentration: Менаџмент и Маркетинг

- [6.0 ECTS] **Истражување на пазарот**
- [6.0 ECTS] **Менаџмент на човечки ресурси**
- [6.0 ECTS] **Мал бизнис и претприемништво**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/2/1**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/1/1**

Concentration: Finance and Accounting

- [6.0 ECTS] **Финансиски менаџмент**
- [6.0 ECTS] **Монетарна економија**
- [6.0 ECTS] **Финансиски менаџмент**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/2/2**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/1/2**

Concentration: Економија

- [6.0 ECTS] **Меѓународна економија**
- [6.0 ECTS] **Монетарна економија**
- [6.0 ECTS] **Економика на инвестиции**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/2/3**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 5/1/3**

Семестар 6

Concentration: Менаџмент и Маркетинг

- [6.0 ECTS] **Организациско однесување**
- [6.0 ECTS] **Дизајн и менаџмент на производ**
- [6.0 ECTS] **Стратегиски менаџмент (капстон-проект)**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 6/1/1**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 6/2/1**

Concentration: Finance and Accounting

- [6.0 ECTS] **Стратегиски менаџмент**
- [6.0 ECTS] **Јавни финансии**
- [6.0 ECTS] **Меѓународни финансии**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 6/2/2**
- [6.0 ECTS] **Изборен предмет 6/1/2**

Concentration: Економија

- [6.0 ЕКТС] **Економетрија**
- [6.0 ЕКТС] **Јавни финансии**
- [6.0 ЕКТС] **Стратегиски менаџмент**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет 6/2/3**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет 6/1/3**

Семестар 7

Семестар 8

Description of courses

Задолжителни предмети

• Принципи на маркетинг

Целта на овој предмет е студентите да стекнат знаења за основните концепти кои се вградени во функциите на маркетингот на современите организации. Фокусот е ставен на концептите, како и на прашањата поврзани со маркетинг на производите и на услугите на потрошувачите. Поспецифично, целта е студентите да ја осознаат маркетинг-средината преку анализирање на пазарот, за потоа да се имплементираат успешните маркетинг-стратегии во таквата средина. Студентите исто така ќе можат да ги применуваат научните концепти за дизајнирање комплетен маркетинг-план за својот производ. Овој предмет придонесува студентите да се запознаат со разновидните активности во областа на маркетингот, кои придонесуваат компанијата да биде поконкурентна и поуспешна на пазарот.

• Принципи на менаџмент

Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со основите на менаџментот, неговата генеза и дефинирање, како и со основните принципи врз кои треба да се базира работата на секој иден менаџер. Следењето на овој предмет исто така има за цел студентите да стекнат основни познавања од областа на основните функции на менаџментот како планирањето, организирањето, координирањето, мотивирањето и контролата. Совладувањето на предметот на студентите ќе им овозможи: * Да ги научат основите на менаџментот и да се оспособат за нив да даваат конкретни примери. * Да се оспособат да гледаат на совладувањето на овој предмет како на потреба и стекнувањето знаења да бидат во контекст на практичната примена на наученото. * Да размислуваат на ефикасен начин кој ќе им помогне при соочувањето со деловните проблеми во понатамошниот нивен живот.

• Вовед во економија и бизнис

Предметот е дизајниран со цел студентите да се запознаат со надворешното и внатрешното окружување на претпријатието. Меѓутоа, вниманието ќе биде посветено на финансиската функција, на маркетинг-функцијата, на менаџмент-функцијата и на организационата функција на претпријатието. Покрај ова, се согледува и влијанието на претпријатието врз заедницата во која дејствува. Поконкретно, целта на програмата е студентите да стекнат знаења за: - Да ги објаснат фундаменталните економски проблеми. - Да ги сфатат односите помеѓу ограничените ресурси, вредноста, користа и богатството. - Да ја разберат кохезивната врска помеѓу микроекономијата и макроекономијата. - Да ги дискутираат целите и инструментите на макроекономијата. - Да ги разберат и да ги објаснат економските циклуси. - Да дебатираат за меѓународните економски односи и др.

• Микроекономија

Преку овој предмет се стекнуваат основни разбирања за економските феномени и за глобалната универзална микроекономска терминологија. Се проследуваат и се анализираат теоретските пристапи кои овозможуваат да се дојде до сопствена претстава за можните апликативни решенија за проблемите на производството, размената и организација на поединечно претпријатие, посебна гранка или на посебен пазар. Развојните компоненти даваат динамичка димензија без која поедноставените пристапи би биле неупотребливи. Основите на микроекономијата се изучуваат во целиот свет како дел од универзалниот напор да се идентификуваат и да се дефинираат слични проблеми и да се дојде до можност тие да се разрешуваат на сличен начин насекаде во

светот, но и за да се дојде до информации кои можат на агрегатно ниво да помогнат во формулирањето на макроекономските цели и на стратегиските плански елементи. Тоа е дел од потребата да се изгради глобално слични општества во кои честите бизнис-контакти, политичките, работните или другите контакти ќе бидат препознатливи за сите учесници на ист начин и ќе се разрешуваат со употреба на слични комплементарни инструменти кои се насекаде употребливи.

- **Деловна математика**

Целите на предметот Деловна математика се следни: * Студентите да се оспособат да го применуваат системот на линеарни равенки за решавање различни проблеми од областа на бизнисот и економијата. * Студентите да се оспособат да ги применуваат своите знаења за линеарните модели и бројните низи за решавање различни проблеми во бизнисот и економијата. * Студентите да се стекнат со напредни знаења за пресметување сложена каматна стапка, периодични депозити, периодични ренти, заеми и финансиско одлучување.

- **Принципи на сметководство**

Целта на предметната програма е да им се помогне на студентите да ја разберат суштината на сметководството, да ги научат основите на финансиското сметководство и концептите и принципите на сметководството. Поспецифично, студентите да се стекнат со знаење и разбирање на: финансиските извештаи, нивните компоненти, основните правила на евидентирање на сметководствените податоци, користење на сметководствените документи.

- **Макроекономија**

Студентите да стекнат знаења за: * макроекономските поими и категории, кои се предуслов за функционирање на една национална економија која е дел на еден поширок глобален економски систем; * значењето на најглавните макроекономски индикатори како што се: бруто -национален производ, национален доход, економски раст, економски циклус, инвестиции и јавна потрошувачка, инфлација, невработеноста, пари и банки, буџет, биланс на плаќање и др.; * основните инструменти на макроекономска анализа (агрегатна понуда и побарувачка) и макроекономски политики (монетарна и фискална политика) и др.; * ефикасното функционирање на една национална економија, споредувајќи ја со современите пазарни економии, означувајќи во таа насока разлики, сличности и можности за иден развој на соодветната економија; * знаења од областа на макроекономијата, кои ќе му овозможат поедноставен пристап кон другите напредни макроекономски предмети. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во економија и бизнис, Микроекономија

- **Бизнис-калкулус**

Целта на програмата е да се оспособат студентите: * Да докажат дека имаат знаење и разбирање за зависностите помеѓу големините кои се применуваат во бизнисот и во економијата и за едноставните математички модели. * Да ги идентификуваат релациите помеѓу диференцијалниот калкулус и функциите на бизнисот и на економијата. * Да ги применуваат овие релации за студирање на зависностите помеѓу големините во бизнисот и во економијата. Да го применуваат диференцијалниот калкулус за решавање различни проблеми кои се применуваат во бизнисот и во економијата. Предуслови за запишување на предметот: Деловна математика

- **Статистика**

Целта на програмата е студентите да стекнат знаење за да бидат способни: * Да ја употребуваат дескриптивната анализа при анализата на податоците. * Да ја користат веројатноста и случајните променливи во решавањето на бизнис-проблемите. * Да го разбираат статистичкото заклучување кое претставува основа за интерпретирање на резултатите и за донесување бизнис-одлуки. * Да ги користат корелацијата и простата и повеќекратната регресија. * Да ги знаат основите на анализата на варијансата. * Да ги разбираат основите на индексните броеви и методите за анализа на временските серии. Предуслови за запишување на предметот: Деловна математика

- **Оперативен менаџмент**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат знаење за да бидат способни: * Да подготвуваат и да донесуваат одлуки со кои се остваруваат производството и услугите. * Да подготвуваат и да донесуваат одлуки со кои се контролираат производството и услугите. * Да најдат соодветен пристап за решавање на секоја ситуација поврзана со сложената проблематика на производството и услугите. * Да ги осознаат разновидните активности во организацијата и во функционирањето на целосниот систем на оперативниот

менаџмент. Да подготвуваат и да донесуваат одлуки со кои се создаваат услови за производството и услугите. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Маркетинг менаџмент**

Целта на предметот е студентите да се подготват да ги употребуваат и да управуваат со 4-П на една организација или компанија, така што ќе бидат во можност да дизајнираат оптимални маркетинг елементи, производи, цени, промотивни и дистрибутивни методи со кои се соочуваат компаниите. Поспецифично целта е да се разбере комплексноста на одлуките во маркетинг-менаџментот, рамките за анализа на пазарите, клиентите, конкурентите, како и интегрирањето на концептите со оригиналниот маркетинг-план. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Финансиско сметководство**

Целта на предметот е да се оспособат студентите со напредни знаења од областа на сметководството и нивната примена во сметководствениот систем на деловните ентитети. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на сметководство

- **Истражување на пазарот**

Целта на овој предмет е студентите да го сфатат односот помеѓу истражувањето на пазарот и донесувањето одлуки, запознавајќи се со процесите што се користат во формулирањето и во спроведувањето на истражување на пазарот. Исто така, студентите ќе ги разберат и пазарните услови под кои истражувањето се води и се спроведува, вклучувајќи ја и методологијата употребена во анализирањето на пазарите. Ќе се анализираат квалитативните и квантитативните техники и методи кои се на располагање во истражувањето на пазарот, вклучувајќи ги нивната применливост и ограничувања. Предуслови за запишување на предметот: Маркетинг-менаџмент

- **Менаџмент на човечки ресурси**

Целта на предметот е да се запознаат студентите со важноста и улогата на управувањето со човечките ресурси кај современите деловни организации. Во рамките на овој предмет студентите ќе се запознаат со процесот на менаџментот на човечките ресурси како во теоријата, така и во практиката на светските и домашните компании. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Мал бизнис и претприемништво**

Целта на наставата по овој предмет е да им се помогне на студентите во разбирањето на значењето и суштината, функционирањето и организацијата на малите претпријатија во економијата. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија

- **Финансиски менаџмент**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини од сферата на финансискиот менаџмент, како и обучување на студентите со современи теоретски знаења и искуства од анализите на фундаменталните концепти на финансиите на корпорации, финансиските и реалните инвестициони проекти и нивно вреднување преку временската димензија на парите. Целта на предметот е и обучување на студентите како да ги користат адекватните извори на финансирање, ефикасното управување со капиталот и одредувањето на адекватната структура, утврдувањето на соодветна политика на распределба на добивката – политика на дивиденда. На крајот се обработува финансиско планирање и предвидување и др. Остварувањето на предвидените цели на предметот на студентите им создава нови можности за поконкурентен пристап на пазарот на трудот или, пак, поефикасно менаџирање на сопствените реални бизниси. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија, Принципи на сметководство

- **Монетарна економија**

Преку предметот се даваат основните сознанија за една од најдинамичните категории во економијата – банкарството и парите, како услов без кој не може да се замисли ниту една современа национална економија. Исто така целта е да се прикаже и да се опише историската линија на движење на развојот на банкарството, да се приближат искуствата на другите поразвиени земји од светот и да се прикажат системите на околните земји како дел од поблиското опкружување кое по завршувањето на студиите ќе биде дел од нивниот работен амбиент. Разбирањето на банкарските операции овозможува полесно стекнување доверба кај банкарите кога настанува потреба за кредитно следење или за друг вид банкарско следење или дава можност да се привлече внимание или да се стекне доверба на клиентите кои се дел од работниот процес на компанијата во која

идниот економист ќе работи. Од друга страна, банкарството е атрактивна и престижна професија која не само што е интересна туку нуди добра статусна позиција во општеството и добра заработка. Еден дел од дипломираните студенти можеби ќе се решат да се ориентираат кон банкарството, па следењето на предметот ќе им даде многу одговори на прашањата поврзани со нивната идна професионална потесна ориентација. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија, Макроекономија, Микроэкономија

- **Финансиски менаџмент**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини од сферата на финансискиот менаџмент, како и обучување на студентите со современи теоретски знаења и искуства од анализите на фундаменталните концепти на финансиите на корпорации, финансиските и реалните инвестициони проекти и нивно вреднување преку временската димензија на парите. Целта на предметот е и обучување на студентите како да ги користат адекватните извори на финансирање, ефикасното управување со капиталот и одредувањето на адекватната структура, утврдувањето на соодветна политика на распределба на добивката – политика на дивиденда. На крајот се обработува финансиско планирање и предвидување и др. Остварувањето на предвидените цели на предметот на студентите им создава нови можности за поконкурентен пристап на пазарот на трудот или, пак, поефикасно менаџирање на сопствените реални бизниси. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија, Принципи на сметководство

- **Меѓународна економија**

Студентите да стекнат знаења и вештини за да ја сфатат разликата помеѓу глобалното создавање, одржување и модификација во споредба со меѓународните стратегии од аспект на меѓународниот бизнис, да стекнат знаења за извршување анализа на трошоци од глобален аспект. Да извршат CBOT (SWOT) анализа за разни меѓународни компании, како и да осознаат нови глобални пазари. Да ја сфатат суштината на глобалниот меѓународен бизнис и на користењето на глобалните комуникации. Да дефинираат и да користат стратегии за оценување на заедничките вложувања (joint venture), обединување и купување различни компании со цел да се добие пристап до нови пазари. Да носат решенија за сегментацијата на пазарите како и за начините за пристап кон нив. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис, макроекономија

- **Монетарна економија**

Предметот има за цел да ги даде основните знаења за една од најдинамичните категории во економијата – банкарството и парите, како услов без кој не може да се замисли ниту една современа национална економија. Исто така целта е да се прикаже и да се опише историската линија на движење на развојот на банкарството, да се приближат искуствата на другите поразвиени земји од светот и да се прикажат системите на околните земји како дел од поблиското опкружување кое по завршувањето на студиите ќе биде дел од нивниот работен амбиент. Разбирањето на банкарските операции овозможува полесно стекнување доверба кај банкарите кога настанува потреба за кредитно следење или за друг вид банкарско следење или дава можност да се привлече внимание или да се стекне доверба на клиентите кои се дел од работниот процес на компанијата во која идниот економист ќе работи. Од друга страна, банкарството е атрактивна и престижна професија која не само што е интересна туку нуди добра статусна позиција во општеството и добра заработка. Еден дел од дипломираните студенти можеби ќе се решат да се ориентираат кон банкарството, па следењето на предметот ќе им даде многу одговори на прашањата поврзани со нивната идна професионална потесна ориентација. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија, Макроекономија, Микроэкономија

- **Економика на инвестиции**

Целта на предметот е студентите да стекнат соодветни теоретски знаења и практични вештини од сферата на инвестициите и современите инвестициони процеси, како на микроплан така и на макроплан. Исто така студентите се обучуваат и преку анализите на инвестициите како економска категорија, мотивите и функциите на инвестициите, со посебен акцент на придонесот на инвестициите во економскиот раст и развој на една национална економија. Исто така овој предмет има за цел доближување на најсовремените методи за определување и селектирање на најефикасните реални и финансиски инвестиции кон остварување поголема профитабилност. Предуслови за запишување на предметот: Макроекономија, Микроэкономија

- **Организациско однесување**

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со организациското однесување и организациската психологија. Од овој аспект студентите треба да стекнат соодветни знаења од областа на лидерството, моќта, авторитетот, тимската работа, конфликтите, улогата и важноста на поединецот во деловната организација и сл. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Дизајн и менаџмент на производ**

Целта на предметот е да се подготват студентите да ги употребуваат техниките и методите за дизајн и менаџмент на производите и услугите, да управуваат со нив и да можат да ги применуваат во бизнис-компаниите. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Стратегиски менаџмент (капстон-проект)**

Целта на овој предмет е: оценка и примена на клучните елементи на стратегиска анализа, избор на вистинска стратегија во рамките на флексибилен план, како и да го поттикне размислувањето за проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија. Целта на наставата по предметот е студентите да се научат да размислуваат критички за прашањата и проблемите кои се поврзани со изборот на стратегијата во турбулентно и динамично окружување и да разберат дека не постои еден единствен вистински пат да се развие стратегијата. По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: - Да ги разберат теориите и концептите за стратегиски менаџмент. - Да ја совладаат терминологијата поврзана со стратегискиот менаџмент. - Да ги интегрираат добиените знаења од одделните функциски менаџменти. - Да развијат аналитички и комуникациски способности, како и способности за тимска работа. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Стратегиски менаџмент**

Целта на овој предмет е: оценка и примена на клучните елементи на стратегиска анализа, избор на вистинска стратегија во рамките на флексибилен план, како и да го поттикне размислувањето за проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија. Целта на наставата по предметот е студентите да се научат да размислуваат критички за прашањата и проблемите кои се поврзани со изборот на стратегијата во турбулентно и динамично окружување и да разберат дека не постои еден единствен вистински пат да се развие стратегијата. По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: * Да ги разберат теориите и концептите за стратегиски менаџмент. * Да ја совладаат терминологијата поврзана со стратегискиот менаџмент. * Да ги интегрираат добиените знаења од одделните функциски менаџменти. * Да развијат аналитички и комуникациски способности, како и способности за тимска работа. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Јавни финансии**

Цели на предметната програма (компетенции): * Студентите да стекнат знаење за јавните финансии, како едно од главните средства на макроекономските политики и како еден од фундаменталните инструменти за функционирањето на една национална економија како целина и како потсистем на еден економски систем на земјата * Студентите да стекнат знаење за јавните добра и расходите екстерналиите, распределбата на општествените приходи, алокација и реалокација на приходите, споредбените аспекти на јавните финансии во развиените земји и оние во транзиција, спецификите на фискалните системи на Македонија, нивните трендови и предизвици, фискалната децентрализација итн. * Студентите да стекнат знаење за буџетот и вонбуџетските фондови како главни инструменти на фискалната политика, процедурите околу подготовка, изработка, составување, одобрување, спроведување и контрола на буџетот, како и техниките на буџетот како на локално, така и на централно ниво. * Кај студентите да се создаде јасна слика за функционирањето на еден фискален систем, од аспект на различните фискални теории со кои ќе можат да извршат компаративна разлика и да ги најдат заедничките точки на функционирање на овие системи во различните земји. * Студентите да се запознаат со главните индикатори на фискалната политика во РМ, со креирањето на реална база на податоци во поглед на долгорочните фискални трендови на РМ, стимулирајќи ги студентите да работат независни семинарски работи и есеи од областа на фискалната политика. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во економија и бизнис, Микроекономија, Макроекономија

- **Меѓународни финансии**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини за тоа како работат меѓународните финансиски пазари, за девизниот курс и флукуациите, да ги истражат методите за управување со ризикот на глобалниот пазар. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис, Макроекономија

- **Економетрија**

Целта на овој предмет е да се научат основите на економетријата, кои ќе им користат на студентите да вршат едноставни истражувања. Содржина : Овој предмет се фокусира на основните методи на истражување кои може да се користат во рамките на сите општествени науки. Се посветува внимание на едноставните квантитативни и квалитативни методи на истражување. Овој предмет е наменет за поединци кои имаат потреба да спроведат општествени истражувања како дел од академските студии. Предуслови за запишување

на предметот: Математика за бизнис, Деловна статистика

- **Јавни финансии**

Цели на предметната програма (компетенции): * Студентите да стекнат знаење за јавните финансии, како едно од главните средства на макроекономските политики и како еден од фундаменталните инструменти за функционирањето на една национална економија како целина и како потсистем на еден економски систем на земјата * Студентите да стекнат знаење за јавните добра и расходите екстерналиите, распределбата на општествените приходи, алокација и реалокација на приходите, споредбените аспекти на јавните финансии во развиените земји и оние во транзиција, спецификите на фискалните системи на Македонија, нивните трендови и предизвици, фискалната децентрализација итн. * Студентите да стекнат знаење за буџетот и вонбуџетските фондови како главни инструменти на фискалната политика, процедурите околу подготовка, изработка, составување, одобрување, спроведување и контрола на буџетот, како и техниките на буџетот како на локално, така и на централно ниво. * Кај студентите да се создаде јасна слика за функционирањето на еден фискален систем, од аспект на различните фискални теории со кои ќе можат да извршат компаративна разлика и да ги најдат заедничките точки на функционирање на овие системи во различните земји. * Студентите да се запознаат со главните индикатори на фискалната политика во РМ, со креирањето на реална база на податоци во поглед на долгорочните фискални трендови на РМ, стимулирајќи ги студентите да работат независни семинарски работи и есеи од областа на фискалната политика. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во економија и бизнис, Микроекономија, Макроекономија

- **Стратегиски менаџмент**

Целта на овој предмет е: оценка и примена на клучните елементи на стратегиска анализа, избор на вистинска стратегија во рамките на флексибилен план, како и да го поттикне размислувањето за проблемите кои се поврзани со спроведување на формулираната стратегија. Целта на наставата по предметот е студентите да се научат да размислуваат критички за прашањата и проблемите кои се поврзани со изборот на стратегијата во турбулентно и динамично окружување и да разберат дека не постои еден единствен вистински пат да се развие стратегијата. По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: * Да ги разберат теориите и концептите за стратегиски менаџмент. * Да ја совладаат терминологијата поврзана со стратегискиот менаџмент. * Да ги интегрираат добиените знаења од одделните функциски менаџменти. * Да развијат аналитички и комуникациски способности, како и способности за тимска работа. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

Изборни предмети

- **Однесување на потрошувачите**

Главната цел на овој предмет е студентите да стекнат знаења за однесувањето на потрошувачите. Овој предмет ќе биде фокусиран на анализирањето на факторите кои придонесуваат во процесот на одлучувањето за купување некои производи или, пак, услуги. Еден од најкомплексните аспекти на маркетингот е разбирањето на потрошувачот. Во срцето на секој бизнис е побарувачката за производи или за услуги. Затоа, разбирање на она што, кога, зошто, каде и како потрошувачите да изберат производи, е важно за пазарот. Истражување на однесувањето на потрошувачите во текот на последниве неколку децении се обработува и во други области како што се психологијата, економија, антропологијата и социологијата, за да се разбере подобро однесувањето на потрошувачите.

- **Бизнис-план**

Целта на наставата по предметот е да им помогне на студентите во разбирањето на свесното однесување на претпријатието во современи услови на стопанисување. Во рамките на овој предмет е вклучено подготвувањето и донесувањето плански одлуки, политики и предуслови за ефикасно и квалитетно планирање. Меѓу нив, посебно внимание заслужуваат: предвидувањето, системот на информации, методологија за планирање, организацијата на планирање, методите за планирање и менаџментот со проектите. По завршувањето на семестарот студентите треба да ги постигнат следниве резултати од учењето:
- Студентите треба да го разбираат карактерот и концептот на деловното планирање и проектниот менаџмент.
- Студентите треба да бидат подготвени да изработуваат бизнис-планови. - Студентите треба да бидат подготвени да се соочат со предизвиците на стратегиското планирање. - Студентите треба да ги разбираат

предусловите за планирање, како што се предвидувањето, методологијата за планирање, организацијата на планирањето, системот на информации, одлучувањето, методите за планирање и сл. - Студентите треба да бидат запознаени со производите на деловното планирање, како што се целите, политиките и плановите. - Студентите треба да бидат подготвени критички да го анализираат секој елемент на бизнис- планот.

- **Маркетинг на услуги**

Главната цел на овој предмет е развивање на менаџерските разбирања на маркетинг-услугите. Овој предмет ќе им помогне на студентите за да ги подобрат своите разбирања во дизајнирање на маркетинг-стратегии за подобрување на квалитетот на услугите, во насока на задоволување на очекувањата на потрошувачите. Целта на предметот е да се воведат, да се дискутираат и да се анализираат неколку теми што се поврзани со услужни организации. По успешното завршување на овој предмет, студентите ќе стекнат сознанија за предизвиците вклучени во маркетингот на услуги, со што ќе ги идентификуваат разликите помеѓу маркетингот во услугите наспроти маркетингот кај организациите на производство. Овој предмет исто така ќе им овозможи на студентите да ги идентификуваат и да ги анализираат различните компоненти на маркетинг-миксот на услуги. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Менаџмент на синџирот на набавки**

По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: * Да ја разберат суштината на управувањето на синџирот на набавката. * Да ги идентификуваат главните елементи на управувањето на синџирот на набавката и нивната поврзаност со синџирите на создавање додадена вредност во производството и мрежите на вредност. Да ги искористат потенцијалите на информациите системи за поддршка на управувањето на синџирот на набавката и на синџирот на создавање додадена вредност во производството. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг, Принципи на менаџмент

- **Инвестиционен менаџмент**

Целта на овој предмет е студентите да стекнат теоретски знаења и практични вештини од сферата на инвестициите и инвестиционото одлучување кај деловните субјекти во земјава и во современиот свет. Сето ова се остварува преку еден посебен осврт кон анализите на инвестициите со посебна нагласеност на различните облици и мотиви на инвестиции и инвестициониот процес, оценка на изводливоста на инвестиционите проекти до нивно инвестиционо одлучување. Исто така овој предмет има за цел доближување на најсовремените методи за определување и селектирање на најефикасните реални инвестициони проекти кои ќе придонесуваат за остварување поголеми позитивни финансиски резултати; анализа на современите искуства и тенденции за управување со најсуптилната економска категорија во последниве години инвестициите и инвестиционите процеси. Овие прашања им овозможуваат на студентите полесен пристап за деловен потфат, можност за преземање на управувањето со финансиите во нивниот семеен бизнис или, пак, за полесен пристап до работодавачот. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Финансиски пазари и институции**

Целта на овај предмет е студентите да се запознаат со основните принципи на функционирањето на финансиските пазари (пазари на пари, пазари на капитал, девизни пазари итн.) и на финансиските институции (банки, осигурителни компании, пензиски фондови, инвестициони фондови итн.) кои претставуваат извонредно важен дел од секоја национална економија, како и од светската економија во целина.

- **Менаџмент на проект**

Целта на предметот е воведување на студентите во светот на современите проекти и нивно соочување со можностите и предизвиците на реалниот економски живот во креирање на соодветни потребни реални проекти. Специфични цели на предметот се: како да се утврди одреден проект (користејќи неколку фази) и да се истакне значајната улога на менаџерот на проектот (разбирање на потребата, областа на делувањето, активностите за реализација, комплексноста на модерниот проект и др.). Студентите треба да се обучат како да ги применуваат современите алатки и техники на современиот проект менаџмент при трансформирање потреба или креативна идеја во соодветен реален и документиран проект кој ќе направи да бидат поинвентивни за себе и покомпетитивни на пазарот на трудот. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Корпоративна општествена одговорност и етика**

Целта на предметот е да се развие општо теоретското знаење за корпоративната општествена одговорност во современите економии и да се анализира одразот на корпоративната општествена одговорност врз целокупното работење на претпријатието.

- **Трговско право**

Целта на наставниот предмет е студентите да стекнат основни знаења од областа на трговското право. Во таа насока студентите се запознаваат со: правните правила за извршување деловна дејност, начинот на организирање на деловните субјекти, условите за основање и упис на деловните субјекти и трговецот поединец, како и со начините на престанување на деловните субјекти, начините за основање деловно-правен однос, условите за настанување на тие односи, ефектите и последиците, работата со хартиите од вредност, начините за заштита на правата на индустриска сопственост, начините на заштита на деловните субјекти од нелојална конкуренција, начините на заштита на потрошувачите и др.

- **Корпоративно управување**

Целта на предметот е запознавање на студентите со: теоретските основи на корпоративното управување, важноста и улогата на корпоративното управување во современиот деловен свет како и со стејхолдерите на корпоративното управување. Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со корпоративното управување и да стекнат знаења и да создадат свои критички ставови околу стејхолдерите на корпоративното управување кај нас и во светот преку компаративна анализа на добрите практики на корпоративното управување. Изучувањето на предметот Корпоративно управување на студентите ќе им овозможи: * Да стекнат проширени знаења околу корпорациите и нивната важност за функционирањето на современите општества. * Да стекнат проширени знаења околу моделите на корпоративно управување кои се применуваат во различните делови на современиот свет. * Да стекнат знаења и да се оспособат да создадат сопствени ставови околу главните стејхолдери на корпоративното управување и сл. Предуслови за запишување на предметот: Основи на менаџмент

- **Менаџмент на вкупен квалитет**

Целта на овој предмет е да укажеме на важноста на техниките на МВК, на нивното значење и на позитивните страни од нивното користење со цел во блиска иднина да видиме сосема нова слика кај македонските компании.

- **Деловно комуницирање**

Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со концептот на деловното комуницирање. Во последниве години сè повеќе компании ги применуваат техниките на деловно комуницирање и како главна алатка за одговор на сè позаострената конкуренција на глобалниот пазар. Овој предмет претставува обид за подобрување на комуникациските способности на студентите со теоретско, но пред сè, и со практично укажување на правилниот начин на комуницирање во организациска средина со вработените и со менаџерите, како и при одржување состаноци, интервјуирање, одговарање при интервјуирање, преговарање како и мотивирање на сите околу нив.

- **Меѓународен маркетинг**

Главната цел на овој предмет е развивање на менаџерските разбирања на меѓународниот маркетинг. Овој предмет ќе им помогне на студентите да ги подобрат своите аналитички вештини, донесувањето одлуки и нивно спроведување во дизајнирање на меѓународен маркетинг-план. Фокусот ќе биде врз менаџерските прашања и маркетинг-прашањата со кои се соочуваат фирмите кои работат во многу делови на светот. Поконкретно, преку овој предмет ќе се испита улогата на маркетингот на светските пазари и ќе се направи преглед на неговата теоретска оправданост; ќе се обезбеди преглед на бизнисот во контекст на меѓународното, како што се структура, проблеми и можности, предизвици, како и политичките, културните, правните и економските услови во странство итн. На студентите ќе им се овозможи да демонстрираат како да управуваат со маркетинг-каналите и со формата на маркетинг-комуникациите. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Менаџмент на информациски системи**

Преку предметот се дава опширен вовед за информациските системи, од организациска и од општествена призма. Целта е студентите да стекнат соодветен баланс на техничките и организациските перспективи, кои ќе служат како основа за понатамошните студии во оваа област.

- **Менаџмент на ризик**

По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: * Да идентификуваат и да категоризираат различни извори на ризик. * Да дизајнираат процес на управување со ризици. * Да ја разберат улогата на менаџерот со ризици. * Да го разберат значењето кое менаџментот со ризиците го има за акционерите и за другите стејхолдери. * Да научат како да носат најдобри деловни одлуки, со кои се

остварува највисок принос за нивото на преземениот ризик. * Да извршат мерење и процена на ризикот со примена на соодветни техники и модели (VaR, сценарио-анализа, стрес-тест итн.) * Да аплицираат интегрирано управување со ризици. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во економија и бизнис

- **Управувачко сметководство**

Целта на програмата е студентите да стекнат знаења од областа на сметководството, кое се користи од менаџерите при донесување одлуки. Поспецифично, да се запознаат студентите со концептите на сметководството за потребите на менаџерите и со потребните алатки за донесување менаџерски одлуки. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на сметководство

- **Финансиски менаџмент**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини од сферата на финансискиот менаџмент, како и обучување на студентите со современи теоретски знаења и искуства од анализите на фундаменталните концепти на финансиите на корпорации, финансиските и реалните инвестициони проекти и нивно вреднување преку временската димензија на парите. Целта на предметот е и обучување на студентите како да ги користат адекватните извори на финансирање, ефикасното управување со капиталот и одредувањето на адекватната структура, утврдувањето на соодветна политика на распределба на добивката – политика на дивиденда. На крајот се обработува финансиско планирање и предвидување и др. Остварувањето на предвидените цели на предметот на студентите им создава нови можности за поконкурентен пристап на пазарот на трудот или, пак, поефикасно менаџирање на сопствените реални бизниси. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија, Принципи на сметководство

- **Пари и банки**

Преку предметот се даваат основните сознанија за една од најдинамичните категории во економијата – банкарството и парите, како услов без кој не може да се замисли ниту една современа национална економија. Исто така целта е да се прикаже и да се опише историската линија на движење на развојот на банкарството, да се приближат искуствата на другите поразвиени земји од светот и да се прикажат системите на околните земји како дел од поблиското опкружување кое по завршувањето на студиите ќе биде дел од нивниот работен амбиент. Разбирањето на банкарските операции овозможува полесно стекнување доверба кај банкарите кога настанува потреба за кредитно следење или за друг вид банкарско следење или дава можност да се привлече внимание или да се стекне доверба на клиентите кои се дел од работниот процес на компанијата во која идниот економист ќе работи. Од друга страна, банкарството е атрактивна и престижна професија која не само што е интересна туку нуди добра статусна позиција во општеството и добра заработка. Еден дел од дипломираните студенти можеби ќе се решат да се ориентираат кон банкарството, па следењето на предметот ќе им даде многу одговори на прашањата поврзани со нивната идна професионална потесна ориентација. Предуслови за запишување на предметот: Макроекономија, Микроекономија

- **Менаџмент на ризик**

По завршувањето на наставата, студентите треба да бидат способни: * Да идентификуваат и да категоризираат различни извори на ризик. * Да дизајнираат процес на управување со ризици. * Да ја разберат улогата на менаџерот со ризици. * Да го разберат значењето кое менаџментот со ризиците го има за акционерите и за другите стејхолдери. * Да научат како да носат најдобри деловни одлуки, со кои се остварува највисок принос за нивото на преземениот ризик. * Да извршат мерење и процена на ризикот со примена на соодветни техники и модели (VaR, сценарио-анализа, стрес-тест итн.) * Да аплицираат интегрирано управување со ризици. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во економија и бизнис

- **Менаџмент на човечки ресурси**

Целта на предметот е да се запознаат студентите со важноста и со улогата на управувањето со човечките ресурси кај современите деловни организации. Во рамките на овој предмет студентите ќе се запознаат со процесот на менаџментот на човечките ресурси како во теоријата, така и во практиката на светските и на домашните компании. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на менаџмент

- **Процес на економска интеграција**

Целта на овој предмет е студентите: * Да стекнат знаења за предностите и придобивките на земјите од економските интеграции. * Да стекнат знаења за причината за интегрирањето на земјите. * Да ги дефинираат и да ги запознаат најважните економски интеграции во Европа и во светот. * Да дискутираат за причините за и против интеграциите. * Да ги анализираат улогата и важноста на ЕУ во развојот на економските интеграции. * Да ги оценат придобивките на заедничкиот пазар, заедничката монетарна политика. * Да дебатираат за проширувањето на членките на ЕУ. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија

- **Корпоративно управување**

Целта на предметот е запознавање на студентите со: теоретските основи на корпоративното управување, важноста и улогата на корпоративното управување во современиот деловен свет како и со стејкхолдерите на корпоративното управување. Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со корпоративното управување и да стекнат знаења и да создадат свои критички ставови околу стејкхолдерите на корпоративното управување кај нас и во светот преку компаративна анализа на добрите практики на корпоративното управување. Изучувањето на предметот Корпоративно управување на студентите ќе им овозможи: * Да стекнат проширени знаења околу корпорациите и нивната важност за функционирањето на современите општества. * Да стекнат проширени знаења околу моделите на корпоративно управување кои се применуваат во различните делови на современиот свет. * Да стекнат знаења и да се оспособат да создадат сопствени ставови околу главните стејкхолдери на корпоративното управување и сл. Предуслови за запишување на предметот: Основи на менаџмент

- **Пари и банки**

Предметот има за цел да ги даде основните знаења за една од најдинамичните категории во економијата – банкарството и парите, како услов без кој не може да се замисли ниту една современа национална економија. Исто така целта е да се прикаже и да се опише историската линија на движење на развојот на банкарството, да се приближат искуствата на другите поразвиени земји од светот и да се прикажат системите на околните земји како дел од поблиското опкружување кое по завршувањето на студиите ќе биде дел од нивниот работен амбиент. Разбирањето на банкарските операции овозможува полесно стекнување доверба кај банкарите кога настанува потреба за кредитно следење или за друг вид банкарско следење или дава можност да се привлече внимание или да се стекне доверба на клиентите кои се дел од работниот процес на компанијата во која идниот економист ќе работи. Од друга страна банкарството е атрактивна и престижна професија која не само што е интересна туку нуди добра статусна позиција во општеството и добра заработка. Еден дел од дипломираните студенти можеби ќе се решат да се ориентираат кон банкарството, па следењето на курсот ќе им даде многу одговори на прашањата поврзани со нивната идна професионална потесна ориентација. Предуслови за запишување на предметот: Макроекономија, Микроекономија

- **Процес на економска интеграција**

Целта на оваа програма е студентите: * Да стекнат знаења за предностите и придобивките на земјите од економските интеграции. * Да стекнат знаења за причината за интегрирањето на земјите. * Да ги дефинираат и да ги запознаат најважните економски интеграции во Европа и во светот. * Да дискутираат за причините за и против интеграциите. * Да ги анализираат улогата и важноста на ЕУ во развојот на економските интеграции. * Да ги оценат придобивките на заедничкиот пазар, заедничката монетарна политика. * Да дебатираат за проширувањето на членките на ЕУ. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија

- **Меѓународен бизнис**

Целта на предметот е студентите: * Да ја сфатат разликата помеѓу глобалното создавање, одржување и модификација во споредба со меѓународните стратегии од аспект на меѓународниот бизнис. * Да стекнат знаења за извршување анализа на трошоци од глобален аспект. * Да извршат SWOT (SWOT) анализа за различни меѓународни компании, како и да бидат во состојба да осознаат нови глобални пазари. * Да ги сфатат суштината на глобалниот меѓународен бизнис и користењето на глобалните комуникации. * Да дефинираат и да користат стратегии за оценување на заедничките вложувања (joint venture), за обединување и купување на различни компании со цел да се добие пристап до нови пазари. * Да носат решенија околу сегментацијата на пазарите, како и околу начините за пристап кон нив. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија

- **Теорија на игри**

Целта на овој предмет е да им овозможи на студентите да се запознаат со некооперативните теории на игри и како тие се користат во моделирање и во анализа на интерактивни ситуации. Преку овој предмет студентите стекнуваат сознанија за тоа како реално претпријатијата треба да извршат избор на стратегии. Ова се реализира и преку изучување на различните достапни игри.

- **Е-трговија**

Цели на предметната програма: - Разбирање и аплицирање на концептите од електронската трговија - електронски бизнис. Препознавање на бизнис-потребите за адаптација на константните и непрекинатите промени во средината и на важноста за инкорпорација на информациона технологија во најважните бизнис-

процеси. Подобрување на нивната сегашна операциона ефикасност за да се трансформира во конкурентна предност. Развивање стратемиско, административно и операционално планирање за новите бизниси или подобрување на постојното планирање со новите технологии. - Да се објаснат: порастот на е-бизнисот до денес, поимот бизнис-потрошувач и моделот бизнис-бизнис, преку користење релевантни теории од бизнисот, менаџментот и од општествените науки. - Да се испитаат: интеракцијата меѓу технолошките трендови и социјалниот бизнис-контекст на е-бизнисот, вклучувајќи ги и дифузијата на социјалните мрежи и случувањата веб 2.0.

- **Методи на продажба и дистрибуција**

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со: концептот на продажба и дистрибуција, разликите помеѓу овие две активности, начинот и современите методи кои се користат во пазарното стопанство во процесот на продажба, како и со ефикасноста на дистрибуција, каналите на дистрибуција, критериумите и стратегиите на дистрибуција. Предуслови за запишување на предметот: Маркетинг-менаџмент

- **Промоција**

Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со процесот на промоција од теоретски и од менаџерски аспект. Поконкретно, целта е: - Да се развијат способностите на студентите да ги научат и да ги применуваат компонентите на промоцискиот микс: рекламирање, персонална продажба, продажна промоција и односи со јавност. - Да се развијат способностите на студентите да бидат сензитивни за правните и етичките прашања поврзани со промоцијата. - Да ги користат информациите кои им се достапни за да направат промотивна стратегија. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Развој на кариера**

Целта на овој предмет претставува развивањето и управувањето на кариерата на студентите во иднина

- **Мал бизнис и претприемништво**

Целта на наставата по овој предмет е да им се помогне на студентите во разбирањето на значењето и суштината, на функционирањето и организацијата на малите претпријатија во економијата. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис и економија

- **Анализа на финансиски извештаи**

Овој предмет ги опфаќа следниве теми: основи на финансиска анализа, видови финансиска анализа, аналитичка рамка за анализа на финансиски извештаи, систем на финансиско известување, основни финансиски извештаи, сметководствена добивка и средства, анализа на парични текови, финансиски показатели и финансиска анализа, интегрирана анализа, анализа на долгорочни средства, анализа на финансиски обврски, анализа на финансиски извештаи, синтеза, анализа на структура на капиталот. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на сметководство

- **Ревизија**

Предметот е замислен да им понуди на студентите основни сознанија за концептуалните, теоретските и практичните аспекти на ревизијата во современото турбулентно окружување. Креирањето на програмата е инспирирано од желбата на студентите кои се определиле да студираат на насоката сметководство и ревизија да им се овозможи во континуитет со изучуваните сметководствени дисциплини да ги заокружат стекнатите знаења од сметководството и ревизијата, подлабоко да навлезат во тајните на ревизорската професија и да станат успешни ревизори во практиката. Основна цел на предметот е да укаже на клучните проблеми со кои, на почетокот на новиот милениум, се соочува ревизорската професија во светот и кај нас. Материјата што ќе биде обработена во рамките на овој предмет ги расветлува фундаментите на ревизорската професија и амбиентот во кој истата непречено и континуирано егзистира, со потесно фокусирање на имплементирањето на професионалната регулатива, етичките норми на професионалното делување и релевантната законска регулатива. Во интерес на полесно совладување на материјата на студентите им се нуди комплексен пристап односно постапно чекор по чекор следење на процесот на ревизија од иницијалната фаза на договарање на ангажманот, преку планирање на активностите и спроведување на постапките за ревизија до финалната фаза - презентирање на извештајот за извршената ревизија.

- **Дизајн и менаџмент на производ**

Целта на предметот е да ги подготви студентите да ги употребуваат техниките и методите за дизајн и менаџмент на производите и услугите, да управуваат со нив и да можат да ги применуваат во бизнис-компаниите. Предуслови за запишување на предметот: Принципи на маркетинг

- **Меѓународни финансии**

Целта на предметот е студентите да стекнат знаења и вештини за тоа како работат меѓународните финансиски пазари, за девизниот курс и флукуациите, да ги истражат методите за управување со ризикот на глобалниот пазар. Предуслови за запишување на предметот: Вовед во бизнис, Макроекономија

- **Развој на кариера**

Целта на овој предмет претставува развивањето и управувањето на кариерата на студентите во иднина.